

ജൂഡി ഓഫീസ്

ادارة أوقاف صالح عبدالعزيز الراجحي

سلسلة برنامج علمي للإسلام

രിജൂയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

ശ്രീ അബ്ദുൾ ഖാദർ
മുനു നാസിറുൽ സാഖ്ലി

വിവരങ്ങൾ:
കെ.എസ്.ഐ.യോട്

Malbari

ചലിംഗം നഫച്ച

ادارة أوقاف صالح عبدالعزيز الراجحي

غفر الله له ولوالديه ولذريته ولجميع المسلمين

www.rajhiawqaf.org

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള

വഴി

ശ്രീ അബ്ദുൽ റഹ്മൻ
സ്നാന സാമ്പിരുൽ സാഖ്യാം

വിവർങ്ങൾ:
കെ.എസ്.തരീഫോട്

مكتب دعوة وتنمية الجاليات بعنيزه

الرقم: ٨٠٨ - ٣٦٤٤٥٠٦

ح) مكتب دعوة وتنمية الحاليات بعنيزة ، ١٤١٩هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

السعدي ، عبدالرحمن بن ناصر

الوسائل المفيدة للحياة السعيدة - عنيزة .

٢٤ ص ؛ ١٧ × ١٢ سم

ردمك : X - ٤٣ - ٧٨٣ - ٩٩٦٠

(النص باللغة المليارية)

١- الأسرة في الإسلام

أ- العنوان

١٩/٢٩٣٣

ديوي ٢١٩، ١

رقم الإيداع ١٩/٢٩٣٣

ردمك : X - ٤٣ - ٧٨٣ - ٩٩٦٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

വിഷയ വിവരം

- 1 വിശ്വാസവും കർമ്മവും.
- 2 ധന-കർമ്മങ്ങൾ സൃഷ്ടികളെ സേവിക്കുക.
- 3 തൊഴിലിലോ വിജ്ഞാനത്തിലോ വ്യാപ്തതനാവുക.
- 4 വർത്തമാനകാലത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധിക്കുക.
- 5 ദേവ സ്ഥാന വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
- 6 ദേവമനുഗ്രഹങ്ങൾ പറയുക.
- 7 ധാരപ്പെട്ടവരെ കുറിച്ച് ചിന്നിക്കുക.
- 8 കഴിഞ്ഞത് വിസ്മയിക്കുക.
- 9 നല്ലതിന് വേണ്ടി ധ്രാർത്ഥിക്കുക.
- 10 വിപത്തുകളുടെ കുടിയറസ്യതയെ കണക്കാക്കുക.
- 11 ഉപഹങ്ഗൾക്ക് മുന്നിൽ മനഃശക്തി കൈവരിക്കുക.
- 12 അല്ലെല്ലാവും ഭരണമണ്ഡപിക്കുക.
- 13 ദേഹം ദൃക്കലാവതിരിക്കുക.
- 14 ശയനതയെ കണ്ടത്തുക.
- 15 പ്രയാസത്തെ അനുഗ്രഹവുമായി തുലനംചെയ്യുക.
- 16 പ്രയാസത്തെ അവഗണിക്കുക.
- 17 ജീവിതം ചിന്തകനുസ്യതമാക്കുമെന്ന് പറക്കുക.
- 18 നങ്ങി അല്ലെല്ലാവും നിന്ന് മാത്രം പ്രതീക്ഷിക്കുക.
- 19 ഉപകാരമുള്ളവ തെരഞ്ഞെടുക്കുക.
- 20 ഭാവിയിലേക്ക് നീട്ടിവെക്കാതിരിക്കുക.
- 21 ധ്രാധനയും കുടിയറവകൾ ധ്രാധനയും കണ്ടപിക്കുക.

കാരുണ്യവാനും കരുണാനിധിയുമായ അല്ലാഹുവി സ്റ്ററ് നാമത്തിൽ. സർവ്വസ്തുതിയും അല്ലാഹുവിനാണ്. ഏക നായ അല്ലാഹുവല്ലാതെ ഒരു ആരാധ്യനും ഇല്ല, അവന് പങ്കു കാരില്ല എന്ന് ഞാൻ സാക്ഷാം വഹിക്കുന്നു. മുഹമ്മദ് അവ സ്റ്ററ് ദുതനും ഭാസനുമാണെന്നും ഞാൻ സാക്ഷാം വഹിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനും കൃതംബത്തിനും അനുചരണമാർക്കും അല്ലാഹു സമാധാനവും അനുഗ്രഹവും നൽകുമാറാക്കട്ട.

മനസ്സിന് സമാധാനവും സന്ന്യാഷവും ഉണ്ടാകല്ലും ദ്രോഖനാദളും വ്യസനാദളും നിഃഖല്യം, എല്ലാ മനുഷ്യരും അനേകശിക്കുന്ന ലക്ഷ്യമാണ്. സന്ന്യാഷം പുർണ്ണത പ്രാപിക്കുന്നതും നല്ലജീവിതം കരഗതമാവുന്നതും അതിലുടെയാണ്. അത് നേടിയെടുക്കണമെങ്കിൽ മതപരവും പ്രക്യതി സഹജവും കർമ്മപരവുമായ ഒട്ടറെ ഘടകങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. അവ മുന്നും രൂമിക്കുക വിശ്രാംസികളിലല്ലാതെ സാധ്യതയില്ല. മറ്റൊള്ളവർക്ക് അവയിൽ ചിലത് അവരിലെ ബുദ്ധിജീവികൾ കാഠനമായി പരിശ്രമിക്കുന്നതിലൂടെ ലഭിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, കൃതുതൽ ഫലപ്രാദവും സ്ഥായിയും വർത്തമാനത്തിലും ഭാവിയിലും ശുണക്കവുമായ രൂപത്തിൽ അത് അവർക്ക് നഷ്ടപ്പെടുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

എല്ലാ മനുഷ്യരുടെയും അഭിലാശമായ ഈ മഹനിയ ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിനുള്ള ചില ഉപാധികൾ സമർപ്പിക്കുകയാണ് ഈ ലേഖനത്തിൽ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അവ വളരെ കൃത്യതൽ നേടുകയും തന്മൂലം ആനന്ദകരവും സുഖകരവുമായി ജീവിക്കുകയും ചെയ്തവരുണ്ട്. അവയിൽ പുർണ്ണമായും പരാജയപ്പെട്ട ഭാർത്താസ്കരവും നിരാശാജനകവുമായി ജീവിച്ചുവരുണ്ട്. ഇതു രണ്ടിന്റെയും ഇടയിൽ ഏറ്റവും കഴിഞ്ഞവരുമുണ്ട്. എല്ലാ നന്മയിലേക്കും സഹായിക്കുന്നവനും എല്ലാ ബുദ്ധിമുട്ടുകളും തന്യുന്നവനും അല്ലാഹുവാണ്.

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

ഒരു പ്രസ്തുത ഉപാധികളിൽ പ്രാധാന്യമുള്ളതും അടിസ്ഥാന പരമ്പരാഗത് വിശ്വാസവും സങ്കർമ്മവും ആണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: “എത്തോരു സ്ത്രീയോ ഷീരുഷ്മനോ സത്യവിശ്വാസിയായിക്കൊണ്ട് സങ്കർമ്മം പ്രവർത്തിക്കുന്ന പക്ഷം നല്ലൊരു ജീവിതം തിർച്ചയായും ആ വ്യക്തികൾ നാം നൽകുന്നതാണ്. അവർ പ്രവർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിൽ എറ്റവും ഉത്തമമായതിന് അനുസ്യൂതമായി അവർക്കുള്ള പ്രതിഫലം തിർച്ചയായും നാം അവർക്ക് നൽകുകയും ചെയ്യും.”(19:97)

വിശ്വാസവും സങ്കർമ്മവും ഒരുമിക്കുന്നവർക്ക് ഈ ലോകത്ത് നല്ലൊരു ജീവിതവും, ഇവിടെയും പാരതിക ലോകത്തും നല്ല പ്രതിഫലവും അല്ലാഹു വാഗ്ദാനം ചെയ്യുകയും അത് അറിയിക്കുകയും ആണ് ഉപരൂക്തവചന്തിലൂടെ ബുർജുൻ ചെയ്യുന്നത്.

അതിന്റെ കാരണം വ്യക്തമാണ്. അല്ലാഹുവിലുള്ള ശരിയായ വിശ്വാസം സങ്കർമ്മങ്ങൾ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നതും മനസ്സിനേയും സ്വഭാവങ്ങളേയും സംസ്കരിക്കുന്നതും ഇപ്പരംതെ നനാക്കുന്നതും ആണ്. അവരുടെ കുടെ ചില മാലികമായ അടിസ്ഥാന തത്ത്വങ്ങളുണ്ട്. തങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന സന്നാഹശ്വാസിന്റെയും ആഹാരങ്ങളിന്റെയും ഉപാധികളെയും, അസ്യസ്മതയുടെയും ദുഃഖങ്ങളുടെയും കാരണങ്ങളെയും ആ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് അവർ സ്വീകരിക്കുന്നതും നോക്കിക്കാണുന്നതും.

ഈ പ്രസ്തുതയും സന്നാഹശ്വാസിക്കുന്നവരുമായ കാരണങ്ങളാകുന്നോൾ അവർ അവരെ സ്വീകരിക്കുകയും അതിന് നാഡി പ്രകാശിപ്പിക്കുകയും ഉപകാരപ്രദമായ മാർഗ്ഗത്തിൽ അവരെ ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ രൂപത്തിൽ അതിനെ ഉപയോഗിക്കുന്നോൾ അതിൽ സന്നാഹശ്വിക്കുകയും അത് അവരുടെ ശിക്കണമെന്നും അനുഗ്രഹിതമായിത്തീരണമെന്നും അനുഗ്രഹിക്കുകയും നാനിയുള്ളവർക്ക് ലഭ്യമായെന്ന പ്രതിഫലം പ്രതിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തന്മുലം അതിന്റെ പരിണിതപ്രലമായി ആ സന്നാഹശ്വാസിന് ഘുറമെ നാമകൾ നിരണ മഹത്തായ നേടങ്ങൾ ഉണ്ടായിത്തീരുന്നു.

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

വിശ്വാസികൾ പ്രയാസങ്ങളും ബുദ്ധിമുട്ടുകളുമുള്ളതോ വ്യസനവും ദുഃഖകരവുമായതോ ആയ കാര്യങ്ങളെ സാധ്യമായ തിതിയിൽ പ്രതിരോധിച്ചും കഴിയുന്നതെ ലഭ്യകരിച്ചുംകൊണ്ട് അവരെ അഭിമുഖിക്കുന്നു. അതിന് നിർവ്വാഹമില്ലാത്താണെങ്കിൽ നല്ല തിതിയിൽ ക്ഷമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിന്റെ ഫലമായി പ്രയാസങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി തന്നെ ചെയ്യാനുള്ള പരിചയവും കഴിവും അവർക്ക് ലഭിക്കുന്നു. ക്ഷമയും പ്രതിഫലവും കാംക്ഷിക്കുന്നതിനാൽ വലിയ ഗുണങ്ങൾ അവരില്ലെന്നായിത്തിരുക്കയും ചെയ്യുന്നു. ആ ഗുണങ്ങളുടെ കുടെ ഏത് പ്രയാസങ്ങളും മാനസുപോവുകയും തന്റെസ്ഥാനത്ത് സന്നോഷവും ശുദ്ധപ്രതിക്ഷയും അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്തിലും പ്രതിഫലത്തിലുമുള്ള ആനുഗ്രഹവും അവരെന്റെ മനസ്സിൽ വരുന്നു. ഇതിനെ കുറിച്ച് നബി (സ) പറയുന്നു:

عجا لامر المسلم! ان امره كله خير له ان اصابته ضراء شكر فكان
خيرا له وان اصابته ضراء صبر فكان خيرا له وليس ذلك لاحد الا
ل المؤمنن. (مسلم)

“വിശ്വാസിയുടെ കാര്യം അത്ഭൂതം തന്നെ. അവരെന്റെ മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും അവന് നന്ദിയാണ്. അവന് സന്നോഷകരമായവ വന്നാൽ അവൻ നന്ദി ചെയ്യുകയും അങ്ങനെ അതവന് നന്ദിയായിത്തിരുക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഇനി അവനെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ബാധിച്ചാൽ അവൻ ക്ഷമിക്കുന്നു. തന്മുലം അതും അവന് നന്ദിയായിത്തിരുന്നു. അത് വിശ്വാസികൾക്കല്ലാതെ മറ്റാരാശ്രക്കുമില്ല.”(മുസ്ലിം)

വിശ്വാസി അഭിമുഖിക്കിക്കുന്ന സന്നോഷത്തിന്റെന്നും സന്നാപത്തിന്റെന്നും മുഴുവൻ ഘട്ടങ്ങളിലും അവന് നേട്ടങ്ങളും നസ്രമകളും കർണ്ണഫലങ്ങളും ഇരട്ടിയായി വർദ്ധിക്കുകയാണെന്ന് നബി (സ) ഇവിടെ വ്യക്തമാക്കി.

അതിനാൽ നന്ദിയുടെയോ തിരഞ്ഞുടെയോ ആയ സംഭവങ്ങൾ അനീടുന്ന രണ്ടാള്ളുടെ അവസ്ഥമകളിൽ വലിയ മാറ്റം കാണാം. വിശ്വാസത്തിലും സർക്കർമ്മത്തിലുമുള്ള അവരുടെ വ്യത്യാസത്തിന് അനുസ്യൂതമായിരിക്കും ആ സംഭവങ്ങളാട്ടുള്ള അവരുടെ സമീപനം.

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

ഈ രണ്ടു ഗുണങ്ങളുമുള്ള വ്യക്തി നന്ദയും തിരുത്തുമായ കാര്യങ്ങളാട് ഉപരൂപക്ക് തിരിയിൽ നാഡിയോടും കഷമയോടും കൂടിയായിരിക്കും സമീപിക്കുക. അത് അവന് സന്നോഷം നൽകുകയും ദുഃഖവും മാനസികാസ്യാസമ്പ്രദായം ജീവിത നേരാശ്വരം നിക്ഷേപളയുകയും തന്റെ ലോകത്ത് നല്ലാരു ജീവിതം അവന് കരകത്തമാവ്യക്കയും ചെയ്യുന്നു.

എന്നാൽ വിശ്വാസിയല്ലാത്തവൻ തനിക്ക് ഇഷ്ടപ്പെട്ടകാരുന്നെതിരെ ആർത്ഥിയോടും അത്യാഹാരാട്ടരുന്നോടും കൂടി സമീപിക്കുന്നു. തന്റെ മുഖത്തപ്പോലെ അത്യാഹാരത്തോടെയും അതിമൊഹത്തോടെയും അതിനെ സ്വീകരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അത് ലഭിച്ചാൽ അവന്റെ മനസ്സിന് സമാധാനമുണ്ടാകുന്നില്ല. മരിച്ച് ഒട്ടരെ വഴികളിലൂടെ അത് സഞ്ചരിക്കുന്നു. തന്റെ ഇഷ്ടപ്പെട്ട നേടങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നതിനെ കുറിച്ചും ആനേടങ്ങളിലൂടായേക്കാവുന്ന പ്രതിസന്ധികളുടെ ആധിക്യത്തെകുറിച്ചും അവന്റെ മനസ്സ് ദേഹപ്പെടുന്നു. ഹറുമെ ഇത്തരക്കാരുടെ മനസ്സുകൾ ഒരു അതിർത്ഥിയിൽ നിൽക്കാറില്ല. മരിച്ച് മറ്റു പല നേടങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയും അത് ദാഹിക്കുന്നു. അത് കിട്ടുകയോ കിട്ടാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യാം. അത് കിട്ടിയാൽ നേടങ്ങളുണ്ടാകുന്നോഴ്ച അസ്യസ്മകൾ അവനെ വിണ്ണും ബാധിക്കുന്നു.

അവൻ ദയങ്ങോടും അസ്യസ്മതയോടും മടുപ്പോടും പരിശോധനയോടും കൂടിയാണ് പ്രധാനങ്ങളെ സമീപിക്കുക. അത് അവന് ജീവിതത്തിൽ പരാജയവും ചിന്താപരവും ക്രരവ് സംബന്ധിച്ചുമായ രോഗങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുന്നു. ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ അത്മവേദന അവന്റെ മനസ്സിനെ ബാധിക്കുന്ന ദേം വളരെ മൊശമായ അവസ്ഥയിലേക്ക് അവനെ എന്തിച്ചുക്കും. അവന്റെ മാനസിക നിലതന്നെ വഹിച്ചായും. കാരണം അവൻ ദൈവികമായ ഒരു പ്രതിഫലവും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നില്ല. അവനെ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നതിനോ അതിനെ ലഘുകരിക്കുന്നതിനോ മതിയായ കഷമയും അവന്റെ പകലില്ല. ഇതൊക്കെ അനുഭവത്തിൽ ദ്രുംഭമായ കാര്യങ്ങളാണ്. ഇതിന് ഉദാഹരണത്തിനായി സമൂഹത്തിന്റെ അവസ്ഥകളെ

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

പരിക്കുന്നവർക്ക് വിശ്രാസത്തിൽ അധിഷ്ടിതമായി
ജീവിക്കുന്നവൻറെയും അപ്രകാരമല്ലാത്തവൻറെയും ഇടയിൽ
വലിയ വൃത്ത്യസം കാണാവുന്നതാണ്. മതം അല്ലെങ്കിലും
നൽകുന്ന വിഭവത്തില്ലോ അവൻ കൊടുക്കുന്ന ഭിന്ന
അനുഗ്രഹങ്ങളില്ലോ സംത്യപ്തിയടയാൻ മനുഷ്യനെ
അത്യധികം പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു.

അപ്പോൾ ഒരു വിശ്രാസി രോഗമോ ഭാരിച്ചുമോ,
അതുപോലെ മറ്റൊരുതും കൊണ്ടോ പരിക്ഷിക്കപ്പെട്ടാൽ
വിശ്രാസവും, ഉള്ളതിൽ ത്യപ്തിയടയുക എന്ന
സ്വഭാവവുമുള്ളതിനാൽ അവനെ സന്തുഷ്ടനായി കാണാം.
തനിക്ക് കഴിയാത്തവ കിട്ടാത്തതിനേറ്റ് പേരിൽ അവൻറെ
മനസ്സ് അസുസ്ഥമാകുന്നില്ല. തന്നേക്കാൾ ജീവിത
സാക്രാന്തില്ലോ മറ്റും താഴെയുള്ളവരെ കുറിച്ച് അവൻ
ചിന്തിക്കുന്നു. തന്നേക്കാൾ മേഖലയുള്ളവരിലേക്ക് അവൻ
ചിന്തിക്കുന്നില്ല. ഈ സംത്യപ്തി ലഭ്യമാകാത്തവനും എന്നാൽ
ഭാതികമായ എല്ലാ നേട്ടങ്ങളും കൈവരിച്ചവനുമായ
വ്യക്തിയേക്കാൾ ചിലപ്പോൾ ജീവിതത്തിൽ ആശ്രാസവും
ആനന്ദവും ആഹ്ലാദവും ഒരു വിശ്രാസിക്ക് കൂടുതൽ
ലഭിക്കുന്നു. എന്നാൽ വിശ്രാസത്തിന് അനുസ്യൂതമായ ജീവിതം
നയിക്കാത്തവൻ ഭാരിച്ചു കൊണ്ടോ ഭാതികമായ ഏതെങ്കിലും
നേട്ടം നഷ്ടപ്പെട്ടുകൊണ്ടോ പരിക്ഷണാത്തിന് വിഡ്യയമായാൽ
അവൻ ഭാർത്താഗ്രാമത്തിനേറ്റെയും നാശത്തിനേറ്റെയും
ആശങ്കളിൽപ്പെട്ട് വിഷമിക്കുന്നത് കാണാം.

ഇതിനേറ്റ് മറ്റൊരു മാതൃക ഇങ്ങനെന്നയാണ്. ദയത്തി
നേര കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടാവുകയും ഭിന്ന മനുഷ്യനെ
ബാധിക്കുകയും ചെയ്താൽ ശരിയായ വിശ്രാസമുള്ളവൻ
മനസ്സുമാധാരങ്ങാടെ ഉറച്ചു നിൽക്കുകയും, നിയന്ത്രണം
കൈവിടാതെ തനിക്ക് സാധ്യമായതു വാക്കും പ്രവൃത്തിയും
ചിന്തയും ഉപയോഗിച്ചു കൊണ്ട് ആ വിഷമത്തെ നിയന്ത്രിച്ചു
ലഭ്യകരിച്ചു പിടിച്ചു നിൽക്കാൻ അവന് സാധിക്കുന്നതായും
കാണാം. ഈത് മനുഷ്യന് ആശ്രാസവും ഹ്യത്യത്തിന്
സംമെരുവും നൽകുന്നു.

എന്നാൽ വിശ്രാസമില്ലാത്തവനെ ഇതിനേരിൽ
വിപരീതാവസ്ഥയിലായി നമുക്ക് കാണാം. അവൻ

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

ദ്രോനകമായ വള്ളതും സംഭവിച്ചാൽ അവന്നെൻ്റെ മനസ്സും പതറുകയും ഞന്ദനകൾ തള്ളുകയും ചിന്തകൾ ചിന്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഭിത്തി അവന്നെൻ്റെ ഉള്ളിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ബാഹ്യമായ പേടിയും വിവരങ്ങാതിതമായ ഒരുതരം ആന്തരിക അസ്യസ്മതയും അവനിൽ ഒരുമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത്തരം ആളുകൾക്ക് വളരെക്കാലത്തെ പരിശീലനത്തിലൂടെ ലഭ്യമാകുന്ന പ്രക്രൃതിപരമായ ചില അവലംബങ്ങൾ ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ അവൻ എല്ലാ കഴിവുകളും തകർന്ന് നാശത്തിന് വിധേയമാകും. കാരണം സഹനത്തിന് ഫേരിപ്പിക്കുന്ന വിശ്രാം അവനില്ല. ധൂസനകരവും ഭിത്തി ജനകവുമായ പ്രതിസന്ധി ഘട്ടത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും.

അപ്രോശ നല്ലവനും ദുഷ്ടനും വിശ്രാംസിയും നിഷ്ഠയിയും മനുഷ്യ പ്രയത്നത്തിലൂടെ നേടിയെടുക്കുന്ന ധീരത കൈവരിക്കുന്നതിലും, ഭിത്തിയെ ലഭ്യകരിക്കുകയും നില്ലാരമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സ്വഭാവ ഗുണത്തിലും പരസ്പരം പകാളികളാവുന്നു. ഏകിലും വിശ്രാംസി തന്നെന്റെ വിശ്രാംസത്തിന്നെൻ്റെ ശക്തി കൊണ്ടും ക്ഷമ അവലംബിച്ചും അല്ലാഹുവിൽ ഭരമേൽപ്പിച്ചും അവന്നെൻ്റെ പ്രതിഫലം ആഗ്രഹിച്ചും കൊണ്ട് അവൻ വ്യതിരിക്തവും സവിശേഷവുമായ നേട്ടങ്ങൾ കരസ്മമാക്കുന്നു. അതിനാൽ അവന്നെൻ്റെ ദെയരും വർദ്ധിക്കുകയും ഭിത്തിയുടെ ശക്തി കുറയുകയും പ്രയാസങ്ങൾ അവന് നില്ലാരമായതിനീരുകയും ചെയ്യുന്നു. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾ വേദനിക്കുന്നുവെങ്കിൽ നിങ്ങൾ വേദനിക്കുന്നത് രഹാലെ നിർച്ചയം അവരും വേദനിക്കുന്നുണ്ട്. അവർ ആഗ്രഹിക്കാത്തത് നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു” (സുറ-നിസാഅി:104) മാത്രമല്ല അവരുടെ ഭിത്തിയെ തകർക്കുന്ന രൂപത്തിലുള്ള അല്ലാഹുവിൻ്നെൻ്റെ സഹായവും പ്രത്യേക സഹായികളും അവർക്ക് ലഭിക്കുന്നതാണ്. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾ ക്ഷമിക്കുക. നിർച്ചയം അല്ലാഹു ക്ഷമിക്കുന്നവരുടെ കുടുംബാണ്.”(സുറ-അന്റഹാഅി:46)

□2. മനുഷ്യനെ ബാധിക്കുന്ന അസ്യസ്മതയും ദുഃഖവും വുമയും ഇല്ലാതാക്കുന്ന കാരണങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തെത്ത് ധാക്കും

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

പ്രവർത്തിയും കൊണ്ടും ശിഖാ നനകൾ കൊണ്ടും
സ്വഷ്ടികൾക്ക് സേവനം ചെയ്യലാണ്. അവ മുഴുവനും
നന്ദയും സേവനവുമാണ്. അക്കാദാണ്ടാൽ അശ്വാഹു
നല്ലവന്നറയും ദുഷ്ടന്നറയും ദുഃഖങ്ങളും വ്യസനങ്ങളും
തങ്ങളുടെ സേവനത്തിനനുസരിച്ച് തടയുന്നതാണ്. പക്ഷെ
വിശ്വാസിക്കാണ് അതിൽ പുർണ്ണ പക്ഷ് ലഭിക്കുക. അവൻറെ
സേവനങ്ങൾ നിഷ്കളക്കവും പ്രതിഫലം ആഗ്രഹിച്ചു
കൊണ്ടുമായിരിക്കും. ഈ സവിശേഷതയുള്ളതിനാൽ
മറ്റൊളം നല്ലത് കൊടുക്കാൻ അശ്വാഹു അവന്
മിഉപ്പമാക്കുകയും അവൻറെ നിഷ്കളക്കതയും
പ്രതിഫലേച്ചരയും കാരണമായി ബുദ്ധിമുട്ടുകളെ അവനിൽ
നിന്ന് തടയുകയും ചെയ്യുന്നു. അശ്വാഹു പറഞ്ഞു: “അവരുടെ
സ്വകാര്യ സംഭാഷണത്തിൽ അധിക്കരിച്ചില്ല. അന്ന്
ചെയ്യാനോ സദാചാരം കൊണ്ടോ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ
ഒര്ജിപ്പുണ്ടാക്കാനോ കൺപിച്ചവനൊഴികെ. അശ്വാഹുവിന്നെൻ്റെ
പ്രിതി കാംക്ഷിച്ച് ആരത് ചെയ്താലും അവന് മഹത്തായ
പ്രതിഫലം നാം നൽകുന്നതാണ്.” (സുറ-നിസാഅം:114).

ഈക്കാര്യങ്ങൾ ആരിൽ നിന്നുണ്ടായാലും അത് നല്ല
കാര്യമാണെന്ന് അശ്വാഹു ഇവിടെ പറഞ്ഞു. നല്ലത് നല്ലതിനെ
കൊണ്ട് വരികയും തിന്നമയെ തടുക്കുകയും ചെയ്യും.
പ്രതിഫലം കാംക്ഷിക്കുന്ന വിശ്വാസികൾ മഹത്തായ കൂലി
അവൻ നൽകുന്നതുമാണ്. ദുഃഖവും വ്യസനവും
പ്രയാസങ്ങളുമൊക്കെ നീങ്ങുകയെന്നതും പ്രസ്തുത മഹത്തായ
കൂലിയിൽ പെട്ടതാണ്.

□3. നാധികൾ ദുർബ്യലമായതിനാലും മനോവിഷമം ഉണ്ടാ
കുന്ന ചില പ്രയാസകരമായ പ്രശ്നങ്ങളിൽ മനസ്സ്
മുഴുകുകയും ചെയ്തതിനാലുണ്ടാവുന്ന അസ്യസ്മതക്കുമുള്ള
പരിഹാരം ഏതെങ്കിലും തൊഴിലിൽ മുഴുകുകയോ
ഉപകാരപ്രദമായ വല്ല വിജ്ഞാനവും പരികുകയോ
ചെയ്യുകയാണ്. ഈഞ്ഞെന ചെയ്യുന്നോൾ അസ്യസ്മമാക്കിയ
കാര്യങ്ങൾ മനസ്സ് ശ്രദ്ധിക്കാതെയാവും. ചിലപ്പോൾ അതിനെ
വിസ്മർഖിക്കുകയും ചെയ്തേക്കാം. അപ്പോൾ അവൻറെ മനസ്സ്
സന്നാഹിക്കുന്നു. ഉൺമേഷം വർജ്ജിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ
പറഞ്ഞ അവസ്ഥ മുസ്ലിമിനും അമുസ്ലിമിനും

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

പക്ഷാളിത്തമുള്ളവയാണ്. പക്ഷ വിശ്രാസിക്കുന്ന ചില സവിശേഷതകളുണ്ട്. അവൻ ആത്മാർത്ഥതയുള്ളവനും തന്റെ കർമ്മത്തിലും പറന്തില്ലെങ്കെ വ്യാപ്തതനാവുന്നതിൽ പ്രതിഫലം പ്രതിക്ഷീകരുന്നവനുമാണ്. അവൻ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തി എത്രാണാകിലും അത് നന്ദിയായിത്തീരുന്നു. അതോടു ഇബ്ബാദത്താണാകിൽ ആരാധന തന്നെയായി. അല്ലെങ്കിൽ ഭാതികമായ വല്ല ജോലിയോ ദുർഘട്യവിധായ വല്ല പതിവ് ചരുതോ ആണാകിൽ അതോടൊപ്പം നല്ല ഉദ്ദേശ്യം അവനുണ്ടാകുന്നു. ഇതോക്കെ അല്ലാഹുവിന് സുകൃതം ചെയ്യാൻ സഹായകമാണെന്ന് അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. അതിനാൽ വ്യസനങ്ങളും ദുഃഖങ്ങളും അസുസ്ഥമതയും പ്രതിരോധിക്കുന്നതിൽ അതിന് രചനാത്മകമായ സ്വാധീനമുണ്ടാകുന്നു. അസുസ്ഥമതയും ശാന്തതയെ കെടുത്തുന്ന കാര്യങ്ങളും വിട്ടുമാറ്റാതെ എത്രയോ ആളുകളുണ്ട്. അതവന് ഒരു വിപത്തായി മറുകയും തന്മുലം വിവിധ രോഗങ്ങൾ സ്ഥാധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനുള്ള മലപ്രദമായ ചികിത്സ മനസ്സിന്റെ സ്വാസ്ഥ്യം കെടുത്തുന്ന അക്കാദ്യം വിസർജ്ജിക്കുകയും മറ്റൊന്തെങ്കിലും പ്രാധാന്യമുള്ള ജോലിയിൽ എർപ്പെടുകയുമാണ്. അതിനായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ജോലി മനസ്സിന് ഇണങ്ങുന്നതും താഴെപ്പറയുമുള്ളതുമാകൽ അതുവശ്യമാണ്.

എങ്കിലേ കുടുതൽ

□4 ദുഃഖത്തെ തടയാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ നാലാമത്തേത് പർത്തമാന കാലത്തെ ഓർമകളിൽ ചിന്തയെ പുർണ്ണമായും കേന്ദ്രീകരിക്കുകയാണ്. ദുരക്കാലത്തെ കുറിച്ചുള്ള ദുഃഖത്തിൽ നിന്നും ഭാവി കാലത്തെ കുറിച്ചുള്ള ആശങ്കയിൽ നിന്നും മനസ്സിനെ മോചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക. അത് കൊണ്ടാണ് നമ്പി (സ) ‘ഹാണി’ൽ നിന്നും ‘ഹൃസ്തി’ൽ നിന്നും അല്ലാഹുവിനോട് അദ്യം ചോദിച്ചത്. (ബുബാൽ, മുസ്ലിം) ഒരാൾക്ക് തടുക്കാനോ പരിഹരിക്കാനോ കഴിയാതെ കഴിഞ്ഞകാല സംഭവങ്ങളുടെ പേരിൽ വേദനിക്കുന്നതിനാണ് ഹൃസ്തന്മന്ന് പറയുന്നത്. ഹാണി എന്നാൽ ഭാവിയെ കുറിച്ചുള്ള ആശങ്ക കാരണമായി ഉണ്ടായുന്ന മനോവിഷമമാണ്. അപ്രകാരം അവൻ ചെയ്യുന്നോട് അവൻ ഇന്നിന്നെന്ന്

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

പുത്രനാകുന്നു തന്റെ വർദ്ധനമാനകാലത്തെ നന്നാക്കുന്നതിന് പേണ്ടി തന്റെ അഖ്യാനവും ശ്രമവും അവൻ വിനി യോഗിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ അവൻ മനസ്സിനെ കേന്ദ്രീകരിച്ചാൽ അവന്റെ പ്രവൃത്തികൾ സമ്പൂർണ്ണത പ്രാപിക്കുന്നു എല്ലാ മനാവിഷമങ്ങളിൽ നിന്നും അവന് സമാധാനം ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും. നമ്പി (സ) വല്ല പ്രാർത്ഥനയും നടത്തുകയോ അതിനായി സമുഹത്തോട് നിർദ്ദേശിക്കുകയോ ചെയ്താൽ അല്ലാഹുവിനോട് സഹായം തെടുകയും അവന്റെ ഒരാദാരും പ്രതിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതോട് കൂടെ പ്രാർത്ഥിച്ച കാര്യ നേടുന്നതിനായി അഖ്യാനിക്കാനും പരിശോധിക്കാനും ശക്തമായി പ്രേരിപ്പിക്കുമായിരുന്നു. അവൻ വല്ലതും നീങ്ങി കിട്ടാനാണ് പ്രാർത്ഥിച്ചതെങ്കിൽ അതിൽ നിന്ന് വിട്ടുനിൽക്കാനും അവിടന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു. കാരണം പ്രാർത്ഥന കർമ്മത്തിനുസ്വന്നമാണ്. അപ്പോൾ ഒരു പിശ്യാസി തനിക്ക് ഈ ലോകത്തും പരലോകത്തും ഉപകരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ പരിശോധിക്കുകയും തന്റെ ഉദ്ദേശ്യം വിജയിക്കാനായി പടച്ചവനോട് ചോദിക്കുകയും അതിന് സഹായമർത്ഥിക്കുകയുമാണ് ചെയ്യേണ്ടത്. നമ്പി (സ) പറഞ്ഞു:

اَهْرَصْ عَلَى مَا يُنْفِعُكَ وَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجَزْ وَإِذَا اصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا
تَقْلِيلٌ لِوَأْنِي فَعَلْتَ كُذْ وَكُذْ وَلَكِنْ قُلْ قَدْرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلْ فَانْ لَوْ
تَفْتَحْ عَمَلُ الشَّيْطَانِ [مُسْلِمٌ].

നിന്നും ഉപകരിക്കുന്നവ നീ ആലുഹുവിനോട് സഹായം തെടുകയും ചെയ്യുക. നീ ആർബുലനാകരുത്. നിന്നും വല്ല വിപഞ്ചം സംഭവിച്ചാൽ ഞാൻ അങ്ങിനെന്നയാണ് ചെയ്തതെങ്കിൽ ഇന്നാലിന നേട്ടങ്ങളാക്കേ ഉണ്ടാകുമായുരുവേനെന് എന്ന് പറയരുത്. മരിച്ചു അല്ലാഹു കണക്കാക്കിയതും ഉദ്ദേശിച്ചതും ചെയ്തു എന്ന് നീ പറയുക. കാരണം ‘എക്കില്ലുകൾ’ പിശാചിന്റെ പ്രവർത്തനയെ തുറക്കുന്നതാണ്. (മുസ്ലിം). ഏതവസരിൽല്ലോ മലപ്രദമായ കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കണമെന്നും അല്ലാഹുവിനോട് സഹായം തെടണമെന്നും അപകടകാരിയായ അലസത എന്ന ആർബുലതകൾ കീഴടങ്ങരുതെന്നും നമ്പി (സ) ഇവിടെ കുറച്ചില്ല. കഴിഞ്ഞ കാലത്ത് നടന്ന കാര്യങ്ങൾക്ക് കീഴെപ്പറാനും അതിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിയെ

വിജുയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

ദർശിക്കാനുമുള്ള കല്പന ഇന്നിന്നെന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങാടൊപ്പം നമ്പി (സ) കുട്ടിച്ചേര്ത്തു.

കാര്യങ്ങൾ ഞാൻ തരമാണ്. ചിലത് മനുഷ്യന്നെന്റെ ശ്രമ തനില്ലെട നേടിയെടുക്കാവുന്നതാണ്. മുഴുവനുമല്ലക്കിൽ അതിൽ സാധ്യമായതു നേടിയെടുക്കാൻ ശ്രമിക്കാവുന്നതായിരിക്കും. അത് പോലെ തടയാനോ ഘട്ടുകരിക്കാനോ മനുഷ്യന് ശ്രമിക്കാൻ സാധിക്കുന്നവയുണ്ടാവും. ഇതുരു കാര്യങ്ങളിൽ തന്നെന്റെ അഭ്യാസം വിനിയോഗിക്കുകയും ദൈവങ്ങളാട് സഹായം തേടുകയും വേണം. മറ്റാന് മനുഷ്യന് സാധിക്കാത്തവയാണ്. അവിടെ മനുഷ്യൻ സമാധാനിക്കുകയും തൃപ്തിപ്പൂടുകയും കീഴാനുഞ്ഞുകയും ചെയ്യണം. ഇത് മനസ്സിലാക്കുകയും ഉൾക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്നവന് സന്നാശമുണ്ടാക്കുകയും ദൂഢവും വേദനയും നീണ്ടി പോവുകയും ചെയ്യുമെന്നത് സംശയമില്ലാത്ത കാര്യമാണ്.

□5 ദൈവസ്മരണ വർദ്ധിപ്പിക്കൽ ഹൃദയ വിശാലതകും, മനസ്സുമാധാനത്തിനുമുള്ള ഉപാധികളിൽ പ്രാധാന്യമുള്ളതാണ്. ഇതിന് മനസ്സിന് സമാധാനം നൽകുന്നതിലും മനസ്സിന്നെ വിഷമങ്ങളെ നികുന്നതിലും ആശ്ചര്യകരമായ സ്ഥാനമാണുള്ളത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: “അറിയുക, അല്ലാഹുവിനെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ട് മനസ്സുകൾ സമാധാനിക്കുന്നു.”(സുറ-അശോഖ്) ദൈവസ്മരണയുടെ പ്രത്യേകത കൊണ്ടും അവൻ അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് പ്രതിഫലം ആശുപിക്കുന്നത് കൊണ്ടും ലക്ഷ്യം നേടികൊടുക്കുന്നതിൽ അതിന്നെന്റെ പങ്ക് വളരെ വലുതാണ്.

□6 അല്ലാഹു നൽകിയിട്ടുള്ള ബാഹ്യവും ആന്തരികവുമായ അനുഗ്രഹങ്ങൾ പറയുന്നതും ഇപ്രകാരം തന്നെ കാരണം അത് അറിയുകയും അതിനെ കുറിച്ച് സംസാരിക്കുകയും ചെയ്താൽ അല്ലാഹു അത് മുവേന അവന്നെന്റെ വേദനകളെ തടയുന്നതാണ്. ഉന്നതമായ രൂപത്തിൽ നാളി പ്രകടിപ്പിക്കാനും അത് അപരിപ്പിക്കും. അവൻ അതിന്റെയേം രോഗത്തിന്നെന്റെയേം ഇതര പരിക്ഷണങ്ങളുടേയേം ഘട്ടങ്ങളിലായാലും ശരി തനിക്ക് അല്ലാഹു നൽകിയിട്ടുള്ള അതിരു അനുഗ്രഹങ്ങളും തന്നെ ബാധിച്ച പ്രയാസവും

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

അവൻ തുലനം ചെയ്താൽ ആ പ്രധാനങ്ങൾ അവനു ലഭിച്ച നന്മയുടെ ഒരു ശതമാനം പോലുമുണ്ടാവില്ല.

മാത്രമല്ല, പ്രധാനങ്ങളും വിപരതുകളും കൊണ്ട് ഒരാൾ പരിഷ്കിപ്പേടുകയും അതിൽ ക്ഷമ, ത്യവർത്തിപ്പേടുക, കീഴപ്പേടുക എന്നീ ഭാത്യങ്ങൾ അവൻ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്താൽ ആ ദുരിതങ്ങളുടെ ശക്തി കുറയുകയും അതിനുള്ള ചെലവ് ലഘുവാകുകയും ചെയ്യും. അപ്പോൾ അവൻറെ പ്രതിഫലപ്രഭയും ക്ഷമ അവലംബിച്ചുകൊണ്ട് അല്ലാഹുവിന് പാകപ്പേടലും കയ്പുറ്റ കാര്യങ്ങളെ മധുരമുള്ളതാക്കുന്നതാണ്. അതിന് ലഭ്യമാകുന്ന പ്രതിഫലത്തിനെന്ന് മായുരും ക്ഷമിക്കുന്നോഴിണാകുന്ന കയ്പേറിയ അനുഭവങ്ങളെ മറപ്പിച്ചു കളയുകയും ചെയ്യും.

□7 ഈ വിഷയത്തിൽ ഫലപ്രദമായ മറ്റാരു മാർഗ്ഗം നമ്മി (സ) നിർദ്ദേശിക്കുന്നു:

أَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلُ مِنْكُمْ وَلَا تَنْتَظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقُكُمْ فَإِنَّهُ

اجدر أن لا تزدروا نعمة الله عليكم (بخاري و مسلم)

“നിങ്ങൾ നിങ്ങളേക്കാൾ താഴെയുള്ളവരെ നോക്കുക. നിങ്ങളേക്കാൾ മെലെയുള്ളവരിലേക്ക് നോക്കരുത്. അത് അല്ലാഹു ചെയ്ത് തനിള്ളുള്ള അനുശ്രാനങ്ങളെ പൂർണ്ണമായി കാണാതിരിക്കാൻ അർഹമാണ്.”(ബുവാരി, മുസ്ലിം) ഒരാൾ തന്റെ നേത്രങ്ങൾക്ക് മുമ്പിൽ ഈത് സ്മാഹിച്ചാൽ സ്വൂഷ്ടികളിൽ എത്രയോ ആളുകളേക്കാൾ ആരംഭാഗം സംബന്ധമായും വിഭവപരമായും -തന്റെ അവസ്ഥ ഏതായാലും ശരി- താൻ വളരെ ഉന്നതിയിലാണെന്ന് അവന് കാണാൻ കഴിയും. അപ്പോൾ അവൻറെ അസ്യസ്മതയും ദൂഢവും നിങ്ങളേപ്പാകുന്നതാണ്. അപ്പോൾ തന്നെക്കാൾ താഴെയുള്ള പലങ്കേക്കാളും ഉന്നതമായ ദൈവികാനുശ്രാനങ്ങളിൽ അവന് സന്ന്മാപം അനുഭവപ്പേടുകയും ചെയ്യും.

അല്ലാഹു നൽകിയ ഭാതികവും മതപരവും ബാഹ്യവും ആത്മകവുമായ അനുശ്രാനങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള അവൻറെ ചിന്ത നിളുന്നോരും അല്ലാഹു അവന് ഒട്ടനവധി അനുശ്രാനങ്ങൾ ചെയ്തതായും എല്ലാമറ്റ പ്രധാനങ്ങൾ തടസ്സതായും അവന്

വിജുയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

കാണാം. ഈ ദുഃഖത്തെ അകറ്റുകയും സന്നോഷത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുമെന്നത് നിസ്സംശയമാണ്.

ഒരു ദുഃഖത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നകാരുങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കുകയും സന്നോഷം നൽകുന്ന കാരുങ്ങൾ നടക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് സന്നോഷവും സ്വസ്ഥതയുമെങ്കാനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമാണ്. അതിന് കഴിഞ്ഞ കാലത്തുണ്ടായ ദുഃഖകരമായ സംഭവങ്ങൾ മരക്കുകയും അതിനെ കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് വധു പണിയാണെന്നും, അത് വിധ്യാത്മകാണെന്നും അവൻ മനസ്സിലാക്കുകയും വേണം. അപ്പോൾ അവന്റെ മനസ്സ് ആ ചിന്തയോട് സമരം ചെയ്യും. മാത്രമല്ല അവി ജീവിതത്തിൽ ഭിത്തി, ഭാരിദ്ര്യം തുടങ്ങിയ പ്രധാനങ്ങളെ അവൻ ഭാവനയിൽ കാണുകയും അതിനെ പേരിൽ അസ്യസ്മമാവുകയും ചെയ്യും. ഭാവിയിലുണ്ടാകുന്ന നന്മയും തിന്മയും വേദനകളും പ്രതിക്ഷകളുമൊക്കെ അജ്ഞാതമാണെന്നും അതോക്കെ അല്ലാഹുവിനെ കയ്യിലാണെന്നും അവൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. നന്മകൾ നേടാനും ഉപദ്രവങ്ങൾ തടയാനും വേണ്ടി പരിശ്രമമല്ലാതെ സുപ്പടികളുടെ കയ്യിൽ മറ്റാനുമില്ലെന്നും അവൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഭാവിയെ കുറിച്ചുള്ള അസ്യസ്മതയിൽ നിന്ന് മനസ്സിനെ തിരിച്ചു അത് നന്നാക്കുന്നതിൽ അല്ലാഹുവിനെ പേരിൽ ഭരമേൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അപ്പോൾ അവന്റെ മനസ്സ് സമാധാനിക്കുകയും അവന്റെ അവസ്ഥകൾ നന്നാവുകയും ചെയ്യും.

ഒരു ഭാവി കാരുങ്ങൾ നന്നായിണ്ടിരാൻ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട മറ്റാരു ഫലപ്രദമായ മാർഗ്ഗം പ്രാർത്ഥിക്കലാണ്. നമ്മി (സ) ഇപ്രകാരം പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്നു.

اللهم أصلح لي ديني الذي هو عصمة أمري وأصلح لي دنياي التي فيها معاشى وأصلح في آخرتى التي إليها معادى واجعل الحياة

زيادة لي في كل خير والموت راحة لي من كل شر (مسلم)

“അല്ലാഹുവേ, എന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് എകാവലംബമായ എന്റെ ഭിന്നിനെ എന്നിക്കുന്ന നി നന്നാക്കി തരേണമെ, എന്റെ ജീവിതം കഴിയാനുള്ള ദുനിയാവിനെ നി ശരിയാക്കി തരേണമെ: നാാൻ മടങ്ങിച്ചെല്ലുന്ന പരബ്രഹ്മത്തെ നി നന്നാക്കി

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

തീർക്കേണമെ. എന്നെന്ന ജീവിതത്തെ എല്ലാ നല്ല കാര്യങ്ങളിലൂമുള്ള വർദ്ധനവായും എന്നെന്ന മരണത്തെ എല്ലാ ചിത്ത കാര്യങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള ആശ്രാസമായും നീ ആക്കേണമെ! (മുസ്ലിം)

اللهم رحمتك أرجوا فلا تكلي إلى نفسي طرفة عين وأصلح لي
شأنى كله لا إله إلا أنت. (أبو دود)

അല്ലാഹുവേ നിന്നെന്ന അനുഗ്രഹത്തെ തോൻ പ്രതിക്ഷീകരുന്നു. നീ എന്ന കണ്ണിമവെടുന്ന സമയം ഹോല്ലം എന്നിലേക്ക് എൽപ്പിക്കരുതെ. എന്നെന്ന എല്ലാ കാര്യങ്ങളും നന്നാക്കിത്തിരക്കേണമെ. നീ അല്ലാതെ മറ്റാരാരാധനുമില്ല.” (അസുദാവുദ്ദേശ്യം)

മനുഷ്യൻ്റെ ഭാതികവും മതപരവുമായ അവിത്തിലെ നന്മകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഇ പ്രാർത്ഥന ഹൃദയ സാന്നിദ്ധ്യത്തോടും സദ്ഗുദ്ധ്യത്തോടും കൂടി ഒരാൾ പ്രാർത്ഥിക്കുടുംബം അതിന് ആവശ്യമായ ശ്രമങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്താൽ അല്ലാഹു അവൻ പ്രാർത്ഥിച്ചതും പ്രവർത്തിച്ചതും യാമാർത്ത്യമാക്കുകയും അവന് വിഷമങ്ങൾക്ക് പകരം സന്തോഷം നൽകുകയും ചെയ്യും.

□11 അസുസ്മത നീങ്ങാനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗം, ഒരാൾക്ക് വിപ്രതുകൾ ബാധിച്ചാൽ അത് ലഭ്യകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കലാണ്. ആ വിപ്രതുകളുടെ കാര്യം എത്തിയേക്കാൻ സാധ്യമായ എറ്റവും മോശമായ അവസ്ഥയെ കണക്കാക്കുകയും അതിൽ അവൻറെ മനസ്സിനെ ഉറപ്പിച്ച് നിർത്തുകയും ചെയ്യുക. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ സാധ്യമാകുന്നതെ ലഭ്യകരിക്കാൻ അവൻ ശ്രമിക്കുക. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നോൾ വേദനകൾ നീങ്ങുന്നതാണ്. അതിന് പകരം തനിക്ക് കഴിയുന്നതെ ഉപകാരങ്ങൾ നേടാനും പ്രയാസങ്ങൾ തരണം ചെയ്യാനുമുള്ള ശ്രമങ്ങളുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും.

യെം, രോഗം, ഭാരിദ്ര്യം, ഇഷ്ടപ്പെട്ടവയുടെ ഇല്ലായ്മ എന്നിവയോക്കെ ഒരാൾക്കുണ്ടായാൽ ശാന്തമായും മനസ്സിനെ അതിൽ ഉറപ്പിച്ച് നിർത്തിയും കൊണ്ട് അവൻ സമീപിക്കണം. മാത്രമല്ല ഇതിനേക്കാൾ കാരിനുമുള്ളതില്ലോ പിടിച്ചു നിൽക്കാൻ മനസ്സിനെ തയ്യാറാക്കണം. പ്രയാസങ്ങൾ തരണം

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

ചെയ്യുന്നതിൽ മനസ്സിനെ ദൈർഘ്യവുംവും നിർത്തുന്നത് അതിനെ നിറ്റാരുകാനും അതിനേരു കാരിന്നതെ കുറക്കാനും ഉപകരിക്കും. തന്റെ കഴിവനുസരിച്ച് അതിനെ പ്രതിരോധിക്കാൻ അവൻ സന്നദ്ധനാക്കുന്നുവെങ്കിൽ പ്രത്യേകിച്ചും. അപ്പോൾ അവനിൽ തന്റെടമുള്ള മനസ്സും വിപ്രതുകളിൽ നിന്ന് മോചനത്തിനുള്ള ശ്രമവും ഉരുമിക്കുന്നു മാനസികമായി പുതിയ ശക്തി സംഭരിച്ചു അവൻ ആ വിപ്രതുകളോട് സമരം ചെയ്യുന്നു കുടെ ആത്മവിശ്രാസനങ്ങാടെ അല്ലാഹുവിൽ രേഖകൾക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇവയുടെ ഫലമായി മനസ്സിന് ആശ്രാസവും സന്തോഷവും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു. എററെ അവന് ഇരുലോകത്തും പ്രതിഫലം പ്രതീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യാം. ഇന്ന് ഗുണം അനുഭവിച്ചവർ ഒട്ടനേകമുണ്ട്.

□12 മാനസിക രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ചികിത്സയിൽ ഹാമുവു മുള്ളതാണ് മനശക്തി. അമവാ ദുഷ്ടിച്ച ചിന്തകൾ കൊണ്ടുവരുന്ന ഉഡങ്ങൾക്കും അവനകൾക്കും വിധേയമായി മനസ്സ് അസ്യസ്മമാവാതിരിക്കുക എന്നത്, രോഗമോ അത് പോലെയുള്ളതിനെകുറിച്ചോ ഉള്ള ദേശം, കോപമുണ്ടായെങ്കുമോ എന്ന ആരക്ക്, വേദനിക്കുന്നതോ ബെറുക്കപ്പെടുന്നതോ ഉണ്ടാവുമെന്നോ, ഇഷ്ടപ്പെടുവ നഷ്ടപ്പെടുക്കുമെന്നോ തുടങ്ങിയ അവനകൾക്ക് ഒരാൾ കീഴ്പ്പെടുകയും അവ അവൻറെ മനസ്സിനെ സ്ഥാധിനിക്കുകയും ചെയ്താൽ അവൻ ശാരിരികവും മാനസികവുമായ വിഷമതിലും വ്യസനത്തിലും ആകപ്പെടും. ചിലപ്പോൾ നാഡി സാംബൻധമായ തകർച്ചയും അവനെ ബാധിക്കും. ഇത്തരം പ്രയാസങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്കുന്നതാണല്ലോ.

□13 മനസ്സ് അല്ലാഹുവിനെ അവലംബിച്ചു അവനിൽ തവ കുൽ ചെയ്യുകയും ഉഡങ്ങൾക്കും തെറ്റായ അവനകൾക്കും അവൻ കീഴ്പെടാതിരിക്കുകയും വിശ്രാസവുംവും അല്ലാഹുവിനേരു അനുഗ്രഹങ്ങളിൽ പ്രതീക്ഷയർപ്പിക്കുകയും ചെയ്താൽ അവൻറെ ദുഃഖങ്ങളും വിഷമങ്ങളും നിങ്ങുന്നതാണ്. മാനസികവും ശാരിരികവുമായ രോഗങ്ങൾ ഇല്ലാതാവുകയും മാനസിക ശക്തിയും വിശാലതയും വിവരണാത്തമായ സന്തോഷം ലഭിക്കുകയും ചെയ്യം.

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

എന്നാൽ ഉഹാജങ്ങൾക്കും അവനകൾക്കും കീഴ്പ്പെട്ട് ആമുപത്രിയിൽ എത്ര രോഗികളെയാണ് നാം കാണുന്നത്. അവരിൽ ശക്തൻമാരെയും കാണാം. എത്രയോ അല്ലെങ്കിലും അത് ഭ്രാന്തിലേക്ക് എത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. മനസ്സിന്റെ അസ്പസ്മതയെ തന്നെം ചെയ്യാനും അതിനെ ശക്തിപ്പെടുത്താനും വേണ്ട കാര്യങ്ങൾ നേടാൻ കഴിഞ്ഞ വന്നാണ് അല്ലാഹു അനുഗ്രഹിച്ച ആരോഗ്യവന്ന്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: “ആർ അല്ലാഹുവിൽ രേഖകൾപ്പിച്ചുവേ അല്ലാഹു അവന് മതിയാകുന്നനാണ്” (അൺത്യലബ്-3) അവൻറെ ഭാതികവും ആത്മമിയവുമായ എല്ലാ കാര്യങ്ങളെയും അല്ലാഹു പരിഹരിക്കുന്നതാണ്.

ചുരുക്കത്തിൽ അല്ലാഹുവിൽ രേഖകൾപ്പിച്ചുവൻ ശക്തമായ മനസ്സിന്റെ ഉടമയായിരിക്കും. ഉഹാജങ്ങൾ അതിനെ സ്ഥാധിനികില്ല. വിപത്തുകൾക്ക് മുമ്പിൽ അത് പത്രുകയില്ല. കാരണം അതൊക്കെ മനസ്സിന്റെ ദുർഖ്യലതയാണെന്നും അകാരണമായ ഭീതിയാണെന്നും അവൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മാത്രമല്ല അല്ലാഹുവിൽ തവക്കുലാക്കുന്നവരെ പുരിണ്ണുകയും അവൻ സംരക്ഷിക്കുമെന്ന് ദ്രുതം വിശ്വസിക്കുകയും അല്ലാഹുവിൻറെ വാഗ്ദാനത്തിൽ സമാധാനിക്കുകയും ചെയ്യാനുമുണ്ട്. അതിനാൽ അസ്പസ്മത നീഞ്ഞുകയും പ്രയാസമുള്ളത് എല്ലാപ്പുമുള്ളതാവുകയും ദുഃഖം സദേശാഷ്മായിത്തിരുകയും ചെയ്യാനും മനസ്ക്തിയും തവക്കലിലുടെയുള്ള സൈമര്യവും ആരോഗ്യവും പ്രഭനും ചെയ്യാൻ അല്ലാഹുവിനോട് നാം ഫ്രാദ്ദിക്കുക. നന്ദനക്കാനും തിരുത്തും ഉപദ്രവം തടുക്കാനും മതിയായവന്തെ അല്ലാഹു.

قال النبي ﷺ (لا يفرك مؤمن مؤمنة إن كره منها خلقاً رضي منها خلقاً آخر) مسلم.

നമ്പി (സ) പറഞ്ഞു: ഒരു വിശ്വാസി വിശ്വാസിനിയോട് കൊപിക്കരുത്. അവളിൽ നിന്ന് ഒരു സ്വഭാവം അവൻ വെറുതൊരു മറ്റൊരു സ്വഭാവം അവൻ തുപ്പതിപ്പെട്ടുക്കാനിടയുണ്ട്. (മുസ്ലിം)

വിജ്ഞയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

ഇതിൽ രണ്ട് ഗുണപാംജിളുണ്ട്. ഒന്ന് ഭാര്യ ബന്ധുകൾ, കുടുകാർ, തൊഴിലാളികൾ തുടങ്ങിയ പരസ്പരം ബന്ധമുള്ള വ്യക്തികളോടുള്ള സമിപനത്തെ കുറിച്ചുള്ള നിർദ്ദേശമാണ്. നൃത്യതയോ, കുറവേ, വെറുക്കുന്ന കാര്യങ്ങളോ ഉണ്ടാവൽ അനിവാര്യമാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാനും ഉപദേശിക്കുന്നു. ഇത് ഉൾക്കൊണ്ടാൽ ഇതിനേരയും തന്റെ ബാധ്യതയുടെയും ഇടയിൽ തുലനം ചെയ്യണമെന്നും നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടു. ബന്ധം ശക്തിപ്പെടുത്തി സ്വന്നഹം നിലനിർത്തുകയാണെല്ലാ ഭർത്താവിന്റെ ബാധ്യത. അതിന് വേണ്ടി പൊതുവെയും പ്രത്യേകമായുള്ള നന്മകളെ കുറിച്ച് ഓർക്കേകയും വേണം. ഇപ്രകാരം പോരായ്മകൾ അവഗണിക്കുകയും നന്മകളെ നോക്കി കാണുകയും ചെയ്യോൾ ബന്ധം തുടരുകയും ആശ്രാസം ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

രണ്ടാമത്തെ ഗുണം, അസ്യസ്മതയും അശാന്തിയും നീഞ്ഞുകയും നല്ല അവസ്ഥ അവഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്നതാണ്. എറിമെ അനിവാര്യമാണ് അഭിലഷണിയവുമായ ബാധ്യതകൾ നിർവ്വഹിക്കാനും അഞ്ചിത്തെ രണ്ട് പേരക്കും ആശ്രാസങ്കൊടു കഴിയുവാനുംസാധിക്കുന്നു. നബി (സ) യുടെ ഇം നിർദ്ദേശം അവഗണിച്ചു കൊണ്ട് നന്മകളിൽ അൻധനായി ദോഹപ്പെക്ക ദ്യക്കായാൽ അവന് അസ്യസ്മത അനിവാര്യമാണ്. അവനേരിയും അവൻ ബന്ധംപ്പെട്ടവരെയും ഇടയിലെ സേനഹത്തിന് മങ്ങലത്തിനുകയും പരസ്പരം പാലിച്ചുപോരുന്ന കടമകൾ ഇല്ലാതായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഉന്നതമായ മനസ്സുള്ള അധിക ജനജീവിയും വിപത്തുകളും പ്രധിസന്ധികളുമുണ്ടാകുമ്പോൾ ക്ഷമിക്കാനും സമാധാനം കണ്ണടത്താനും സ്വന്തം മനസ്സിനെ തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ എന്നാൽ നി സ്ഥാരമായ ചെറിയ പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടാകുമ്പോൾ അവർ അസ്യസ്മത പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. തെളിഞ്ഞ ബന്ധങ്ങൾ കലജീവിയും അതിനുള്ള കാരണം വലിയ കാര്യങ്ങളിൽ അവർ മനസ്സിനെ സമാധാനിപ്പിച്ചു എന്നാൽ ചെറുത് അവർ ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. തന്മുലം അവരുടെ ശാന്തതകൾ

വിജ്ഞയത്തിലെക്കുള്ള വഴി

അത് വിശ്വാതമായി അതിനാൽ തന്റെടമുള്ള വ്യക്തി ചെറുതും വലുതുമായ എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും മനസ്സുമരുത്തോടെ സമധാനം കണ്ടത്തുകയും അതിനായി അല്ലാഹുവേദ് പ്രഖ്യാതിക്കുകയും വേണം. എങ്കിൽ വലിയ പ്രശ്നങ്ങൾ ഹോലെ ചെറിയ പ്രശ്നങ്ങളും അവന് എല്ലപ്പുംവുകയും മനസ്സുമധാനത്തോടെ ആശ്രാസ പൂർവ്വം അവന് കഴിയാനും സാധിക്കും.

□14 ശരിയായ ജീവിതമെന്നാൽ സാഖ്യവും ശാന്തയുമണ്ണനും അത് വളരെ കുറച്ചി മാത്രമണ്ണുള്ളതെന്നും ബുദ്ധിയുള്ളവൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു പ്രശ്നങ്ങളുടെ കുടെ സാഖാരിച്ചു ദ്രുവത്തിലുടെ ആ അൺപമായ ജീവിതം നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നത് ബുദ്ധിമന്ന യോജിച്ചതല്ല കാരണം ഇത് ശരിയായ ജീവിതമിന്ന് എതിരാണ്. അതിനാൽ തന്റെ ജീവിതമിന്നെന്ന് വലിയൊരു ഭഗം ദ്രുവങ്ങൾക്കും അസുസ്ഥമതകൾക്കും കവർച്ച ചെയ്യാനായി ബുദ്ധി വിട്ടുകൊടുക്കില്ല ഇക്കാര്യത്തിൽ നല്ലവനും ചീതയാളും വൃത്താസമില്ല. എന്നാൽ വിശ്രാസിക്ക് ഇതിനെന്ന് പുർണ്ണവും വർത്തമാനമില്ലോ അവിയില്ലോ ഉപകരിക്കുന്നതുമായ രൂപത്തിൽ അത് നേരിയടുക്കാൻ സാധിക്കുന്നു.

□15 മാത്രമല്ല അവന് വല്ല പ്രധാസവും സാധിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അതിനെക്കുറിച്ച് ഡയപ്പെടുകയോ ചെയ്താൽ അവൻ തനിക്ക് ലഭിച്ച മതപരവും അതിപകർണ്ണയ അനുഗ്രഹങ്ങളും ആ വിപദ്ധിനേയും തുലനം ചെയ്യുന്നതാണ്. അപ്പോൾ അവനുള്ള അനുഗ്രഹങ്ങളുടെ ആധിക്യവും തന്നെ സാധിച്ച പ്രധാസങ്ങൾ സാരമാക്കേണ്ടതില്ലെന്നും അവന് വ്യക്തമായും.

ഈതേ പ്രകാരം തന്നെ തനിക്ക് ഉണ്ടായെക്കാവുന്ന വിപദ്ധിനെ ഡയപ്പെടുന്നത് ഹോലെ അതിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാനുള്ള മർഗ്ഗങ്ങളിലെ സാധ്യതകളും അവൻ തുലനം ചെയ്യാണ്. അതിനുള്ള ഒരു ചെറിയ സാധ്യത ഹോലും അവൻ ഉപേക്ഷിക്കരുത്. ഇങ്ങിനെ ചെയ്താൽ അവനെന്ന് വിശ്വം നിങ്ങളുന്നതാണ്. ഈ സാധ്യതകളിൽ തന്നെ സാധിക്കാവുന്നതിൽ എറ്റവും വലുത് അവൻ കണക്കുകൂട്ടുകയും മനസ്സിനെ തയ്യാറാക്കുകയും വേണം. ശ്രദ്ധം

വിജയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

അതിനെ തടയാനുള്ള മർഗ്ഗങ്ങളിൽ ശ്രമം ആരംഭിക്കണം. അമുഖ തമ്മുലം മുൻകുട്ടികൾത് പോലെ സംബന്ധിച്ചാൽ അതിനെ നീക്കാനോ ലാലുകരിക്കാനോ അവന് സാധിക്കും.

□16 ജനങ്ങളിൽ നിന്നുണ്ടാവുന്ന പ്രയാസങ്ങൾ, ചിന്തവാക്കുകൾ പ്രത്യേകിച്ചും അത് നിനക്ക് ഉപദ്രവം ചെയ്തില്ലെന്ന് നീ മനസ്സിലാക്കണം. നീ അത് ശ്രദ്ധവും പരിഗണിക്കുകയും നിന്റെ ഇന്ത്യാധരം അതിന് അധിനിന്മക്കാൻ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്താലേ അത് നിനക്ക് ഉപദ്രവക്രമാവുകയുള്ളൂ. നീ അത് വിലക്കൽപ്പിച്ചില്ലെങ്കിൽ നിനക്ക് യാതൊരു ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാവില്ല.

□17 നിന്റെ ജീവിതം നിന്റെ ചിന്തകൾക്ക് അനുസരിച്ചായിരിക്കും. നിന്റെ ചിന്തകൾ നിനക്ക് മത്തഞ്ചിലോ ഭാതികതയിലോ ഉപകരിക്കുന്നതാണെങ്കിൽ നിനക്ക് നല്ലാരു ജീവിതം ലഭിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ ഫലം വിപരിതമായിരിക്കും.

□18 വിഷമം അകറ്റാനുള്ള മറ്റൊരു മർഗ്ഗം, നീ അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് ഒരു പ്രതിക്ഷീകരിക്കുകയാണ്. നിനക്ക് ബാധ്യതയുള്ളവർക്കോ അല്ലാതൊവർക്കോ നന്മചെയ്താൽ നീ അല്ലാഹുവിന്റെ കുടൈയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കണം. അതിനാൽ ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് നീ ആഗ്രഹിക്കരുത്. അല്ലാഹു നല്ലവരെ പരിചയപ്പെടുത്തിയത് അങ്ങനെയാണ്.

((اَنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوْجَهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جِزاءً وَلَا شُكُورًا))

“ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രതി ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് മത്തമാണ് നിങ്ങൾക്ക് ഭക്ഷണം നൽകുന്നത്. നിങ്ങളിൽ നിന്ന് പ്രതിഫലം നൽക്കേണ്ട ഞങ്ങൾ അനുഗ്രഹിക്കുന്നില്ല”(സുറ-ഇന്സാൻ) കൂടുംബങ്ങളാട്ടം സന്നാനങ്ങളാട്ടം ബന്ധപ്പെട്ടവരോടുമുള്ള പെരുമാറ്റത്തിൽ ഇത് ശക്തമായും പരിഗണിക്കപ്പെടണം. അവർക്കുണ്ടാവുന്ന ഒരു ബുദ്ധിമുട്ട് അകറ്റാൻ നീ തീരുമാനിച്ചാൽ അവർക്കും നിനക്കും അത് ആശ്രാസം നൽകുന്നതാണ്. ഇതെ പ്രകാരം അസ്യസ്മതകനുസരിച്ച് സുകൃതങ്ങൾ കൂടുതൽ അനുഷ്ടിക്കുന്നതും ആശ്രാസം നൽകുന്നതാണ്. അങ്ങനെ നിന്റെ വഴിയിൽ നാഞ്ചക്കളുടെ ആധിക്യമുണ്ടാവുന്നോൾ അസ്യസ്മതകൾ ഒഴിവാകുന്നതാണ്. ഇതൊരു തത്ത്വമാണ്. അതുമുലം കലങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ നിന്ന് തെളിഞ്ഞ

വിജയത്തിലേക്കുള്ള വഴി

മധുരമുള്ളവ ഉണ്ടാക്കാനും കർണ്ണകക്കും അപ്പോൾ സാഖ്യത്തിന്റെ തെളിമ വർഷിക്കുകയും പ്രധാനങ്ങൾ നിങ്ങുകയും ചെയ്യും.

□19 ഉപകരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെ മുന്നിൽ കാണുകയും അവ ഉറപ്പ് വരുത്താൻ വെണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുക. ഉപദ്രവകരായ കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കാതിരിക്കുകയും വേണം. കാരണം അവ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ നിനക്ക് അസ്വാംതയും വിഷാദവും അതുണ്ടാക്കിയേക്കും. അതിനാൽ അതും കാര്യത്തിൽ അഗ്രഹനാവുകയും പ്രധാന കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധിച്ച് മനസ്സിനെ അതിൽ കെന്തികൾച്ച് ആശ്രയാസരങ്ങാടെ നീ അവ ചെയ്യുകയും വേണം.

□20 കാര്യങ്ങൾ വർത്തുളാനതിൽ തന്നെ ചെയ്ത് തീർക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതും അതിൽചെട്ടതാണ്. അവിയിലേക്ക് നീട്ടി വെച്ചാൽ അതും പിന്നീട് വരുന്നതും കുടിയാവുമെങ്കിൽ എല്ലാം പ്രധാനമായിത്തീരും. അതിനാൽ ഓരോ കാര്യങ്ങളും അതിന്റെതായ സമയത്ത് അവസാനിപ്പിച്ചു ശക്തമായ കർമ്മങ്ങളിലൂടെയും ചിന്തയിലൂടെയും അവി കാര്യങ്ങളെ സമിപിക്കുക.

□21 മലപ്രദമായ കാര്യങ്ങളിൽ നിന്ന് ഏറ്റവും പ്രധാനമുള്ളവയെ ക്രമമനുസരിച്ച് തെരഞ്ഞെടുക്കൽ അത്യവശ്യമാണ്. അവയിൽ നിന്നെന്ന മനസ്സിന് ചയ്യും കുടുതൽ താൽപര്യവുമുള്ളവ വെർത്തിരിക്കുകയും ചെയ്യുക. അത്ഥാതവ സ്വീകരിച്ചാൽ അത് നിനക്ക് അലസതയും മടുപ്പും ഉണ്ടാക്കും. അതിനായി ശരിയായ ചിന്തയും കുടിയാലൂചനയും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക. കുടിയാലൂചിച്ചവൻ വെറിക്കേണ്ടി വരാറില്ല ചെയ്യാനുദ്ദേശിക്കുന്നവയെ കൂടിച്ച് സുക്ഷ്മമായി പറിക്കുക. ഗുണം ഉറപ്പാവുകയും കാര്യം ചെയ്യാൻ തിരുന്നിക്കുകയും ചെയ്താൽ അല്ലാഹു ഭരമൺപ്പിക്കുന്നവരെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവനാണ്.

----0000000----

الوسائل المفيرة للحياة السعيدة

لصاحب الفضيلة

الشيخ عبد الرحمن بن ناصر السعدي
رحمه الله

ترجمه إلى اللغة المليبارية

محى الدين تاريود

مكتبة حكمة وتنمية الحاليات بعنيزه
ص. بـ. ٨٠٨ تـ: ٣٦٤٤٥٠٦